

שאלה אמריקאית – שווי הוגן

חברה מחזיקה בנכס שנסחר בשלושה שווקים שונים (א', ב' ו-ג'), אך היא עצמה במרבית המקרים קונה ומוכרת בשוק ג'. להלן המידע לגבי המחיר ליחידה בשלושת השווקים (כל הנתונים ניתנים לצפייה באופן ישיר):

שווק א'	שווק ב'	שווק ג'	
30,000	6,100	6,000	היקף סחר שנתי ביחידות
30	10	12	כמות סוחרים פעילים בחודש ממוצע
53	52	51	מחיר שוק ליחידה (בש"ח)
(3)	(4)	(2)	עלויות הובלה לשוק (בש"ח)
50	48	49	תמורה נטו לפני עלויות עסקה
(4)	(1)	(3)	עלויות עסקה (בש"ח)
46	47	46	תמורה נטו אחרי עלויות עסקה

להלן מספר טענות בדבר השווי ההוגן של הנכס המתואר, בהתאם להוראות IFRS 13:

1. לאור הנתונים לעיל השווי ההוגן של הנכס הוא 50 ש"ח ליחידה.
2. בהנחה שלחברה לא קיימת גישה לשוק א' (למשל, עקב העדר רישיון או תשתית), השווי ההוגן של הנכס יהיה 47 ש"ח ליחידה.
3. בהנחה שלחברה לא קיימת גישה לשוק ב' השווי ההוגן של הנכס יהיה 46 ש"ח ליחידה.
4. אם מחיר השוק ליחידה בשוק א' בלבד לא ניתן לצפייה באופן ישיר, הרי שהשווי ההוגן יקבע בכל מקרה לפי אחד השווקים ב' או ג' (בהם כאמור המחיר הוא ניתן לצפייה).

אילו מבין הטענות לעיל נכונות?

- א. רק טענה 1 נכונה.
- ב. רק טענה 3 נכונה.
- ג. רק טענות 1 ו-4 נכונות.
- ד. רק טענות 1 ו-2 נכונות.
- ה. כל הטענות שגויות.
- ו. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

פתרון אמריקאית – שווי הוגן

טענה 1 נכונה! על פי סעיף IFRS 13.16 מדידת שווי הוגן מניחה שהעסקה למכירת הנכס מתרחשת בשוק העיקרי של הנכס או בהעדרו בשוק הכדאי ביותר. לאור הנתונים ובהתאם לנספח ההגדרות של IFRS 13, השוק העיקרי עבור הנכס הוא שוק א' בו ישנם נפח ורמת פעילות הגבוהים ביותר. בהתאם לסעיפים IFRS 13.25-26, בחישוב השווי ההוגן יש להתחשב בעלויות ההובלה (בהנחה שהמיקום הוא מאפיין של הנכס), אך לא בעלויות עסקה, לכן השווי שנקבע לפי נתוני השוק העיקרי הוא 50 ש"ח ליחידה.

טענה 2 אינה נכונה! אם שוק א' איננו זמין, על פי נפח ורמת הפעילות בשווקים ב' ו-ג' לא ניתן לקבוע מי מהם הוא העיקרי (הנתונים מאוד דומים). כאמור, על פי סעיף IFRS 13.16, בהעדר שוק עיקרי בוחנים את השווי ההוגן בשוק הכדאי ביותר. לפי נספח ההגדרות לתקן, בחינת השוק הכדאי ביותר תיעשה תוך לקיחה בחשבון של עלויות הובלה ועלויות עסקה. לכן, השוק הכדאי ביותר מבין ב' ו-ג' הוא שוק ב'. עם זאת, עלויות עסקה הן כאמור לא מאפיין של הנכס עצמו, לכן השווי ההוגן של הנכס הינו 48 ש"ח ולא 47 ש"ח ליחידה.

טענה 3 אינה נכונה! אם שוק ב' איננו זמין לחברה היא תידרש לבחון ראשית קיומו של שוק עיקרי בין השווקים א' ו-ג'. מפאת נפח ורמת הפעילות הגבוהים משמעותית בשוק א', הבחינה נותרת זהה לזו שנעשתה בטענה 1 והשווי ההוגן הוא 50 ש"ח ליחידה.

טענה 4 אינה נכונה! על פי סעיף IFRS 13.18 אין חשיבות לטכניקת ההערכה של המחיר בשוק העיקרי ביחס לטכניקה שיושמה בשווקים אחרים. קרי, כל עוד ישנו שוק עיקרי המחיר יקבע על ידו.